

DATOS IDENTIFICATIVOS

Educación: Deseño e desenvolvemento do currículo da educación primaria

Materia	Educación: Deseño e desenvolvemento do currículo da educación primaria			
Código	O05G120V01201			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Didáctica, organización escolar e métodos de investigación			
Coordinador/a	Suárez Pazos, María Mercedes Cid González, Antonio Pedro			
Profesorado	Cid González, Antonio Pedro Suárez Pazos, María Mercedes			
Correo-e	antopedronio@uvigo.es msuarez@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Esta materia ten como meta fundamental preparar os estudantes para saber programar o seu ensino no nivel de Educación Primaria, aprendendo a elaborar deseños curriculares de aula.			

Competencias de titulación

Código	
A1	Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos
A2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro.
A4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
A5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuir á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudantes
A7	Colaborar cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno social. Asumir a dimensión educadora da función docente e fomentar a educación democrática para unha cidadanía activa
A8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
A9	Valorar a responsabilidade individual e colectiva na consecución dun futuro sustentable
A10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela entre os estudantes
A11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
A12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación primaria e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Capacidade de organización e planificación
B7	Resolución de problemas
B8	Toma de decisións
B9	Traballo en equipo
B11	Habilidades nas relacións interpersoais
B12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
B14	Compromiso ético

B16	Adaptación a novas situacións
B17	Creatividade
B19	Coñecemento doutras culturas e costumes
B21	Motivación pola calidade

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
1. Analizar e comprender os procesos educativos no aula e fóra dela relativos ao período de 6-12 anos.	A1	B1 B2 B12
2. Coñecer e analizar elementos básicos do currículo de Educación Primaria e cuestionar criticamente as diversas tendencias e propostas curriculares da administración educativa.	A2	B1 B2
3. Deseñar, planificar e avaliar a actividade docente e a aprendizaxe na aula tendendo ás necesidades dos estudantes e transmitir seguridade, tranquilidade e afecto.	A2	B2 B12
4. Seleccionar, desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos axeitados e promover as competencias correspondentes nos estudantes.	A2 A4 A10	B2 B8 B9
5. Lograr unha capacidade de relación e de comunicación, así como de equilibrio emocional nas variadas circunstancias da actividade profesional.	A4 A5 A7	B7 B9 B16
6. Cualificarse para traballar en equipo cos compañeiros e outros profesionais dentro e fóra do centro como condición necesaria para a mellora da súa actividade profesional, compartindo saberes e experiencias.	A7	B7 B9 B11
7. Preparar, seleccionar ou construír materiais didácticos e utilízalos nos marcos específicos das distintas disciplinas atendendo aos principios teóricos da globalización e á súa aplicación ás etapas de Educación Primaria.	A1 A4	B7 B17
8. Desenvolver a capacidade para recompilar, analizar, elaborar, crear, seleccionar e avaliar materiais curriculares apropiados ás características do alumno de Educación Primaria. Controlar e facer o seguimento de proceso educativo e, en particular, de ensino-aprendizaxe mediante o dominio de técnicas e estratexias necesarias.	A2 A7 A10	B2 B9 B17
9. Utilizar a avaliación, na súa función propiamente pedagóxica e non puramente acreditativa, como elemento regulador e promotor do ensino, da aprendizaxe e da súa propia formación.	A2 A12	B1 B2 B8 B14
10. Potenciar o rendemento académico dos alumnos e o seu progreso escolar, no marco dunha educación integral.	A12	B7 B12 B21
11. Asumir a necesidade do desenvolvemento integral continuo, mediante a autoavaliación da propia práctica.	A8 A9 A10	B8 B14 B21
12. Comprender que a dinámica diaria en Educación Primaria é cambiante en función de cada estudante, grupo, situación e saber ser flexible no exercicio da función docente.	A7 A10 A11 A12	B12 B14 B19

Contidos

Tema	
1. Compoñentes didácticos do proceso de ensino-aprendizaxe.	1.1. Contexto da actuación. O centro. Docentes e discentes. Modelos de escola. 1.2. Os contidos da aprendizaxe. 1.3. As metas a lograr (obxectivos). 1.4. As actividades. 1.5. Métodos e técnicas de ensino. 1.6. Os recursos didácticos. 1.7. A avaliación.
2. Modelos de ensino e de currículo. Deseño curricular e elaboración de proxectos curriculares.	2.1. A planificación e a programación do ensino. 2.2. O deseño curricular e as súas características. 2.3. O DCB de Educación Primaria. 2.4. Os modelos de escola e de aula.
3. Funcións do profesor.	3.1. Tipos de función docente. 3.2. Formación inicial do profesor. 3.3. Formación permanente do profesor. 3.4. A renovación pedagóxica.

4. Os obxectivos e as competencias no currículo de Educación Primaria.	4.1. Tipos de metas e obxectivos. 4.2. Os sete saberes. 4.3 As habilidades básicas na Primaria. 4.4. As competencias do DCB. 4.5. Modelos de escolla de metas.
5. Tarefas de ensino e organización de procesos de ensino-aprendizaxe.	5.1. As actividades e os seus tipos. 5.2. Os grandes métodos de enseñanza 5.3. Os pequenos métodos da enseñanza. 5.4. As técnicas de ensino. 5.5. As unidades didácticas globalizadas.
6. Construción e análise de recursos e materiais didácticos.	6.1. Clasificación dos recursos didácticos. 6.2. Os recursos impresos. 6.3. Os recursos audiovisuais. 6.4. Os recursos manipulativos. 6.5. Os recursos elaborados. 6.6. Os recursos humanos. 6.7. Os recursos aportados pola comunidade. 6.8. O espazo-aula como recurso.
7. A avaliación do proceso de ensino-aprendizaxe.	7.1. A avaliación como mellora dos procesos. 7.2. Momentos da avaliación. 7.3. Modelos de avaliación.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminarios	5	10	15
Prácticas externas	12	12	24
Obradoiros	7	27	34
Actividades introdutorias	3	0	3
Sesión maxistral	14	14	28
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	3	6	9
Traballos e proxectos	9	13	22
Probas de tipo test	1	6	7
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	1	7	8

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Seminarios	Estudo e debate en relación ós DCBs. Análise e estruturación do traballo a desenvolver con eles como documento base.
Prácticas externas	Observación de diferentes aulas de Educación Primaria en centros de ensino público e concertado e intervención no seu caso seguindo unha guía de observación elaborada polo docente.
Obradoiros	Elaboración de diferentes recursos didácticos alternativos: de tipo lúdico e manipulativo, audiovisuais, unidades didácticas globalizadas, guiones didácticos, manualidades artísticas para introducir temas do currículo de primaria, deseños curriculares de aula sobre o ciclo anual das festas populares e temas propios da escola primaria (datas significativas, días internacionais, etc.)
Actividades introdutorias	Observación por parte do docente do contido da materia e das actividades a realizar durante o curso.
Sesión maxistral	Información previa dada polo profesor cos esquemas correspondentes dos diferentes contidos básicos que debe contemplar o deseño curricular de aula.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Prácticas externas	Seguimento das actividades.
Obradoiros	Seguimento das actividades.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Seminarios	Valoración da participación nos mesmos por observación directa do profesor.	hasta 30

Prácticas externas		hasta 10
	Valoración da memoria de prácticas redactada polo alumno e do tempo utilizado para as mesmas.	
Obradoiros	Valoración dos traballos prácticos realizados polo alumno (recursos didácticos elaborados).	hasta 20
Sesión maxistral	Elaboración práctica dun deseño curricular de aula sobre un tema escollido polo alumno entre varios. Aplicación da teoría a un caso práctico. Proba tipo test de items de contestación única (25%) e proba de contestación llonga (15%) que totaliza un 40%.	hasta 40

Outros comentarios sobre a Avaliación

De non ter superada a materia, as competencias non adquiridas serán avaliadas na convocatoria de xullo.

Segundo a normativa vixente, con independencia da súa asistencia ou non a clases, o alumnado gozará de condicións equivalentes de avaliación

Bibliografía. Fontes de información

- ANTUNEZ, S. y DEL CARMEN, M. y OTROS, **Del proyecto educativo a la programación de aula: el qué, el cuando y el como de los instrumentos de la planificación didáctica.**, Grao,
- CAÑAS, A., MARTIN-DIAZ, M^a j. y NIEDA, J., **Competencia en el conocimiento y la interacción con el medio físico. La competencia científica.**, Alianza Editorial,
- CID, A.P., **Diseño y desarrollo del currículum**, Andavira Editora,
- ESCAMILLA, A., **Las competencias en la programación de aula: infantil y primaria (3-12 años)**, Editorial Garó,
- GIMENO SACRISTÁN, J., **El currículum: Una reflexión sobre la práctica**, Morata,
- GIMENO SACRISTÁN, J., **Teoría de la enseñanza y desarrollo del currículo.**, Anaya,
- GIMENO SACRISTÁN, J. e PÉREZ GÓMEZ, A., **Comprender y transformar la Enseñanza**, Morata,
- GIRALDEZ, A., **Competencia cultural y artística.**, Alianza Editorial,
- GONZALEZ M, D., **Adaptaciones curriculares. Guía para su elaboración**, Aljibe,
- MARTIN, E y MORENO, A., **Competencia para aprender a aprender**, Alianza Editorial,
- MORAL SANTAELLA, C., **Didáctica. Teoría y práctica de la enseñanza.**, Editorial Pirámide.,
- NÉRICI, I.G., **Hacia una didáctica general dinámica**, Kapelusz,
- ORTEGA CARRILLO, J.A. y CHACÓN MEDIANA, A., **Nuevas tecnologías para la educación en la era digital.**, Psicología Pirámide.,
- PEREZ, P. y ZAYAS, F., **Competencia en comunicación lingüística**, Alianza Editorial,
- PUIG, J.M. y MARTIN, X., **Competencia en autonomía e iniciativa personal.**, Alianza Editorial,
- RODRÍGUEZ ROJO, M., **Hacia una didáctica crítica**, La Muralla,
- RICO, L. y LUPIAÑEZ, J.L., **Competencias matemáticas desde una perspectiva curricular.**, Alianza Editorial,
- SÁNCHEZ HUETE, J.C., **Compendio de Didáctica General.**, CCS,
- TITONE, R., **Metodología Didáctica**, Rialp,
- TORRES SANTOMÉ, J., **El currículum oculto**, Morata,
- TORRES SANTOMÉ, J., **Globalización e interdisciplinariedad: el currículum integrado.**, Morata,
- CARMEN, L., **El análisis y secuenciación de los contenidos educativos.**, ICE-Universidad de Barcelona/Horsori,
- ZABALA, A. y RUBIO, M^a j. y CASTILLO, S., **Programación por competencias. Formación y práctica.**, Pearson/Prentice Hall,
- ZABALZA, M.A., **El diseño y desarrollo curricular**, Narcea,
- VIVANCOS, J., **Tratamiento de la información y competencia digital.**, Alianza Editorial,

Recomendacións

Materias que se recomienda ter cursado previamente

- Educación: Fundamentos didácticos e organizativos do ensino/O05G120V01101
- Educación: Teoría e historia da educación/O05G120V01102
- Socioloxía: Socioloxía da educación/O05G120V01105